

LIN. DR I. RÁDU

JE DR $y'(x) + a(x)y(x) = b(x)$,
 kde $a(x)$, $b(x)$ sú dané (spj. | fci)
 tam, kde sú $a(x)$, $b(x)$ spojit. tam existuje riešenie $y(x)$

TIP (POZOR / ONY!) $\int y' dx + \int a(x)y(x) dx = \int b(x) dx$
 kde y' je derivácia, $a(x)y(x)$ je násobenie, $b(x)$ je funkcia

(LDR1)

$y'(x) + a(x)y(x) = b(x)$
 LS UPRÁVIME NA DERIVÁCIU SÚČINU POTOM INTEGRUJEME ZAFUNKCIE

INTEGRÁLY FAKTOR
 IF = $e^{\int a(x) dx}$ PREČO? LEBO

$y'(x) e^{\int a(x) dx} + a(x) y(x) e^{\int a(x) dx} = b(x) e^{\int a(x) dx}$

$\left(y(x) e^{\int a(x) dx} \right)' = b(x) e^{\int a(x) dx}$

$y(x) e^{\int a(x) dx} = \int b(x) e^{\int a(x) dx} dx + C$
 $\Rightarrow y(x) = \left[\int b(x) e^{\int a(x) dx} dx + C \right] e^{-\int a(x) dx}$

Nehle ni permiat' neorec (nepinat do tebeu. 0),
 ale permiat' ni postah

NÁSOBENIE DR ČEZ IF

Príklad:

Riesi DR

$y' - \frac{1}{x}y = 2x$

$\frac{1}{x}$ je spoj. na $(-\infty, 0)$ aj $(0, \infty)$
 toto je náš IF

1. IF = $e^{\int -\frac{1}{x} dx} = e^{-\ln|x|} = \frac{1}{x}$

2. násob IF $\left(\frac{1}{x} y \right)' - \frac{1}{x^2} y = 2x \cdot \frac{1}{x}$

$\left(y \cdot \frac{1}{x} \right)' = 2 \int dx$ JE MOŽNÁ KONTROLA SÚČTNE DERIVUJEME

3. ZRUŠ DERIV.

$\frac{1}{x} y = 2x + C$

$y(x) = 2x^2 + Cx$

Qz by mohla bola daná podm. $y(1) = 1$
 $\hookrightarrow$ určíme C

$x=1 \Rightarrow y=1$
 $1 = 2 + c \Rightarrow c = -1$
 $y = 2x^2 - x$

UKÁŽEME EŠTE JEDNU METÓDU NA RIES LDR1.
 (TÁTO METÓDA BUDE POUŽITÁ (AÍ ZDŮVODNENÁ) PRE LDR2.)

Metóda variácie konšt.

Riesim $y'(x) + a(x)y(x) = b(x)$ + 2 zložky

1. UVRIEŤIM PRÍSLUŠAU' HODN. DR d.i

(S) $y'(x) + a(x)y(x) = 0$
 $y = c \cdot \psi(x)$ nie. rieš.

2. VARIÁCIA KONŠT.

$\psi(x) = c(x) \psi(x)$, kde $\psi(x)$ je PART. RIES (LDR1)
 $\hookrightarrow$ nájdeme konštantu do

3. SPOJIM

$y = c \psi(x) + \psi(x)$
 ni. rieš. hom. rov.   1 rieš. nel. mel.
 ni. rieš. nel. rov.

Riesi DR

$y' - \frac{1}{x}y = 2x$

1° rieši

$y' - \frac{1}{x}y = 0$ (S) $y' = \frac{dy}{dx}$

$\int \frac{1}{y} dy = \int \frac{1}{x} dx$
 $\ln y = \ln x + c_1 \Rightarrow y = e^{\ln x + c_1} = e^{c_1} x = Cx$

2. $\psi(x) = c(x)x$ určíme se do' najst emi tal aby
 byl bolo rieš LDR1

no dovede: $c'(x)x + c(x) - \frac{1}{x} c(x)x = 2x$
 $\rightarrow$ PRAVIDLO $c(x)$ stále rovnake

$c'(x) = 2 \Rightarrow c(x) = 2x$ preto $\psi(x) = 2x \cdot x = 2x^2$

3. spoji

$y = Cx + 2x^2$